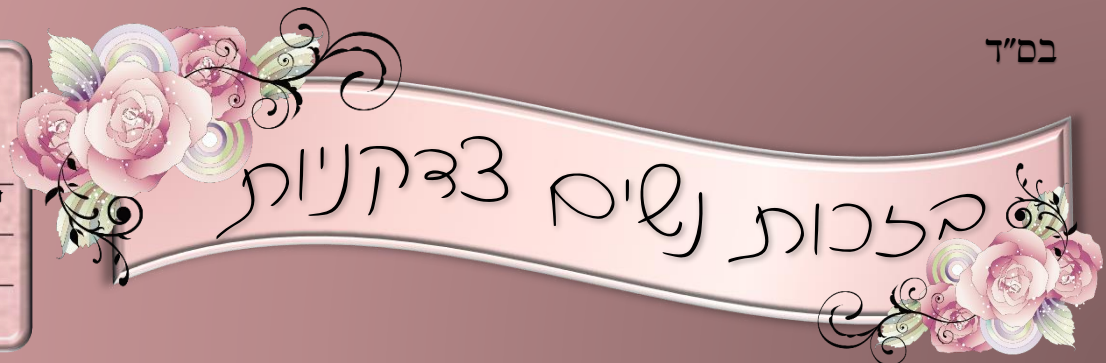

זמני כניסת ויציאת השבת			
ע"פ לוח עתים לבניה			
בני ברק	באר שבע	נתיבות	הדלקת נרות
16:14	16:21	16:09*	צאת השבת
17:15	17:17	17:17	רבינו תם
17:53	17:54	17:51	

* 30 דק' קודם תשקיעה

פנינה לנשמה

סכנת הרחוב

יעקב אבינו עליו השלום, ש"מיטתו שלימה", כל בניו צדיקים גמורים, שבטי י-ה. יעקב אבינו – ומעשה דינה? צרה שכזו, איומה ונוראה! הרי זה מזעזע! איך זה קרה?

ורבותינו הקדושים מצביעים על גורם שנראה קטן ופעוט ושולי כל כך: "ותצא דינה". היא יצאה לטיול. טיול תמים, "לראות בבנות הארץ". הופעה של זימרה ומחול, כדברי חז"ל. אז מה קרה, מה כל כך נורא? "אמר רבי ברכיה בשם רבי לוי: משל לאחד שהיתה בידו ליטרא בשר (עטוף במעטפת). כיון שחשף אותה – ירד העיט וחטפה ממנו. כך: ותצא דינה – מיד: יירא אותה שכס בן חמור".

תשאלו: האם באנו להטיף שילדינו ישארו בבית, ולא יצאו החוצה? ובכן, נגדיר זאת כך: בראש ובראשונה, עלינו לעשות את הבית למקום שיהיה נעים ונחמד לילדים לשהות בו יותר ויותר. שנית, לא להכניס את הרחוב הביתה, והכוונה היא לתקשורת מרעילה ומזהמת, משחיתה עד היסוד. להשגיח על כך, שהבית יהיה מוגן מפני הרוחות הרעות והמורעלות. ושלישית: שכאשר הילדים יצאו – שיהיו הם ויהיו הוריהם מודעים לסכנות הרחוב! שהם והוריהם יפקחו עין, יזהרו מפיתויים ומדוחים! שההורים ידעו לאן הילדים הולכים, עם מי הם מתחברים, באיזו חברה הם מבלים, ותחת איזה פיקוח! והדבר האחרון, וקשור הוא לזה שלפניו: במדרש וכן ברבינו בחיי זצ"ל, מצויין פרט נוסף: שדינה יצאה מקושטת. ודאי שלא חשבה לשאת חן בעיני אותו נכרי, מתחלחלת היתה לשמע הרעיון. מדוע התקשטה, סתם כך. תכונה נשית. אבל יש לקחת בחשבון שזו תכונה מושכת אש, תכונה מסוכנת. והתורה ודאי שלא רצתה לדבר בגנותה של בת יעקב, אבל ספר הוראות והדרכות היא, וביקשה להסב תשומת לבנו לסכנה. שנפיק ממנה לקח וננצל מכל רע! (מעייני השבוע)

חזק ונתחזק

היו לי שבועיים שבהם חשתי חולשה איומה, כמוה שמעולם לא הייתה לי. הייתי מרותקת במשך רוב היום למיטה, דבר שכלל אינו אופייני לי והפוך לחלוטין ממוזגי, אך הרגשתי הגרועה לא אפשרה לי אופציה אחרת. שכבתי ימים ארוכים ללא מעש, כשהמנוחה אינה משיבה לי אף לא מעט מכוחותיי האבודים.

הייתה זו הרגשת אין אונים מתמשכת, עד שלילה אחד חשתי שאיני מסוגלת יותר; אני חייבת לחזק דבר מה בהנהגותיי- כדי להתחזק. חיפשתי רעיון לחיזוק, והנה הזדמנה לידי חוברת שפורסמה לזיכוי הרבים, ובה קובץ הלכות ומוסר בענייני צניעות (קונטרס "קול קורא", ציטוט זה הובא גם במקורות נוספים). דפדפתי בין הסעיפים, ופתאום נתקלתי במשפט חזק ומצמרר שאמר הסטייפלר זצ"ל, לאדם שבא לשאול בעניין הספדה של אישה שנפטרה: ניתן לתת את התואר 'אישה צנועה', רק לאישה שאינה יורדת בשום פעם ממיטתה בלי גרביים. המילים טלטלו אותי. עד אז חשבתי שאני נחשבת לאישה צנועה לפי כל קנה מידה, ולפתע תגלית שכזו...

מילותיו של הסטייפלר חדרו לתודעתי ו"ניערו" אותי. עוד באותו הלילה קיבלתי על עצמי שלא להסתובב בבית בשום אופן ללא גרביים.

והחיזוק אכן פעל את פעולתו ו- חיזק אותי באמת. קמתי בבוקר כבן אדם אחר לגמרי; כוחותיי שבו אלי, והרגשתי השתפרה לאין ערוך.

בני הבית שראו אותי קמה ומסתובבת כאחד האדם שאלו אותי בתמיחה: "מה עשית שכך חזרת לעצמך? תרמת כסף לצדקה?" השאלה הייתה במקום, כי הייתי רגילה לתרום פעמים רבות לצדקה עבור ישועות שונות, אך הפעם התשובה הייתה שונה לחלוטין: "לא. פשוט התחזקתי בצניעות, וה' חיזק את כוחותיי"!

מאז, בחסדי ד', לא תקפה אותי שוב החולשה, ואני מרגישה בס"ד מצויין. (סיפור קטן מעשה גדול)

פינת ההלכה

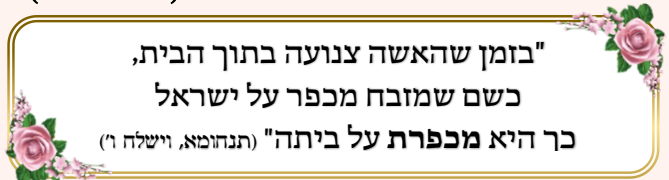
צניעות במשחקים

● בת ישראל צריכה לדעת שגם בגני העיר ובמקומות משחק אחרים היא צריכה לשמור על הצניעות. ולא כל מקום וכל סוג משחק, שמתאים לאנשי הרחוב, מתאים גם לה, לדוגמא: לרכב על אופניים וכדומה. או תנועות אחרות שאינן עדינות וצנועות, שכל אלה מורידים מצאצאינו רגשי הבושה וצניעות.

● המשחק בכדור, כחבל או בגומי צריך להעשות אך ורק באופן עדין וצנוע, להזהר שלא לתרומם השמלה וכדומה. וכן יש להשגיח שהילדות תשחקנה במקום שאינו מעבר ומפריע לגברים, ולהזהר לא לשיר ולצעוק (כמו שרגילות לעשות במשחקים אלו).

ויש לדקדק ולהזהר בכל אלו גם אצל ילדות קטנות, כי מה שמקנים לילדה בנערותה נשאר לה לקנין ויסוד לנצח.

(כתר הצניעות)

"בזמן שהאשה צנועה בתוך הבית, כשם שמזבח מכפר על ישראל

כך היא מכפרת על ביתה" (תנחומא, וישלח ו)

"בן ערובה" ואמר "נותן או לא נותן? תגיד מהר! אם לא – אני בולע..."
האמת היא, שחשבת לי לעצמי, ואולי היה זה יצר הרע שהגניב את המחשבה הזאת לראשי, מה פתאום אבזבז עליו מחיר כזה... אפשר ללכת לאיצקוביץ – ליד התחנה שלו – ולזכות באלף אמנים בחינם... אלא שלמזלי הרב, אחי, שישב מאחורי, קרא: "אני נותן שקל"... ישב שם חסיד גור שקרא: "גם אני נותן שקל"... ועוד חסיד ויזניץ, שהתלהב מהרעיון, צעק בהתלהבות: "אני נותן את מה שנשאר"...

הנהג ראה שאנחנו רציניים, והכסף מאורגן... הוא לקח את הכובע שהיה על ראשי וברך בקול רם ברכת שהכל... יש לציין שהוא אמר את הברכה ברהיטות, מבלי לשבש את המילים.

מה שקרה במונית לא ניתן לתיאור במילים... המונית הזדעזעה... ענינו אמן בקול רם ובכוונה, כפי שלא ענינו מימינו גם לא בתפילת נעילה ביום כיפור... א מ ן ...
התחלתי לאסוף את הכסף מהנוסעים, אלא שאז הוא אמר: "אם כבר עשיתי ברכה – לא אמכור אותה בשביל כסף... אבל אתם הדתיים הגעתם מפלנטה אחרת... אינני מסוגל להביך איך אתם מוכנים לשלם 3.5 ₪ על אמן אחד..."

פעם כשסיפרתי את הסיפור בישיבה לבעלי תשובה מתחזקים, נעמד בחור אחד ואמר לי ששמע כבר את הסיפור הזה מאביו, שהוא נהג המונית הנ"ל. התרגשתי מאוד לשמוע ד"ש ממנו, ובמיוחד מכך שיש לו בן שומר תורה ומצוות. הוא הוסיף לספר שבכל פעם שהוא בא לבקר את אביו, ולוקח משהו לאכול, אביו מבקש ממנו שיברך בקול רם כדי שיוכל לענות אמן בכוונה...

(דורש טוב)

קו בעייתי. כל שעה מתחלף רב אחר. זה אומר לי לברך, זה אומר לי להניח תפילין... מחר יגידו לי ללכת לישיבה לבעלי תשובה..."
לא נותרה לי ברירה: הוצאתי חצי שקל מהכיס ואמרתי לו: "אני מוכן לשלם לך על הקרטיב. הקרטיב יהיה, אפוא, שלי ואני מתחנן לפניך, תברך על הקרטיב שלי"...

הוא עצר את הרכב בחריקה. סטה לשולי הכביש וצעק: "אדוני! אני אף פעם לא התערבתי בחיים שלך, גם אתה אל תתערב בחיים שלי!"
"חלילה לי מלהתערב לך בחיים", עניתי. "אני פשוט דואג לעצמי! אם אתה עושה ברכה – אני יכול לענות אמן, וחכמינו אמרו גדול העונה אמן יותר מן המברך"...

הוא תפס את חצי השקל בידו, והעיף אותו לעברי: "מה אתה חושב לעצמך? שאתה תקנה אותי עם ההשקפות שלך, בחצי שקל?"
"אתה בהחלט צודק", השבתי. "היתה לי טעות! כמה אתה רוצה בשביל לעשות ברכה?"
ואז הוא התחיל לחשוב. אחרי כמה שניות של מחשבה, אמר: "אם אתה נותן לי 3.5 ₪, מחיר של נוסע, אני עושה ברכה..."
בסך הכל נשאר לו בקרטיב ביס אחד... ואז הוא תפס את הקרטיב, העמיד אותו מול הפרצוף שלי כמו

היונים גזרו שאסור לענות אמן על ברכה שמישהו מברך. לא היתה ברירה אלא להתחכם, ובמקום לענות אמן היו עונים: אין כאלוקינו, מי כאלוקינו, נודה לאלוקינו – ראשי תיבות אמן.

מספר הרב מאיר צימרוט שליט"א על אמן מיוחד שזכה לענות: לפני שנים רבות נפטרה סבתי בבני ברק. באותה תקופה לא היה עדיין קו 402. הלכתי לתחנת המוניות שמול בית הכנסת איצקוביץ, שם עמדו מוניות שירות לירושלים. בדיוק לפני שהגעתי התמלאה מונית ויצאה לירושלים, ואני הייתי הראשון בתור למונית הבאה, כך שיכלתי לבחור את המושב האהוב עלי: ליד הנהג... שם הכי מרווח...

המונית התמלאה בשבעה נוסעים, כולם שומרי תורה ומצוות, ויצאה לדרך. מחיר הנסיעה אז היה 3.5 ₪. בצומת קוקה קולה – המונית נעצרה ברמזור אדום.

לפתע מישהו הכניס את הראש שלו לתוך המונית והוא שאל: "מישהו פה רוצה קרטיב?"

היחיד שרצה קרטיב – היה הנהג. הוא שילם לו חצי שקל והמונית יצאה. הנהג קילף את העטיפה, נתן ביס וחסל כמעט חצי קרטיב...

כאמור, חזרתי מהלוויה, ורציתי לעשות מעשה טוב לעילוי נשמת סבתי. פניתי אל הנהג ואמרתי לו: "בבקשה ממך אדוני הנכבד! אולי תוכל לעשות לי טובה?"

"בשמחה, אם רק אוכל", השיב. "תעשה בבקשה ברכה..."

"זה בשום פנים ואופן לא! סרב הנהג בתוקף, ובלע עוד רבע קרטיב. "מדוע אתה מסרב כ"כ בתוקף", שאלתי. "תבין אותי, אני חוזר כרגע מהלוויה, זה עתה ראיתי מה סופו של כל אדם... אני רוצה זכויות... אני רוצה שלסבתא דלי יהיו זכויות..."

"ואתה תבין אותי". השיב לי הנהג. "הקו הזה – בני ברק ירושלים – הוא

קוה אל ה'

הודאה על העבר, מושכת הטבה לעתיד

להכיר טובה, לומר תודה – רק על ידי כך נמשיך לזכות לטובותיו!

נודה על הפרנסה, נודה על הכלכלה. נודה על החיים, נודה על הבריאות. נודה על המשפחה, על קורת הגג והביגוד, על קורת הרוח והנחת. נודה, בראש ובראשונה, כדי שלא נהיה כפויי טובה. נודה, משום שאנו באמת אסירי תודה, ומשום שזו באמת מתנת חיים! ונדע, שעצם ההודיה מכשירה את הדרך לטובות רבות נוספות שיורעפו עלינו ממרום, לשפע ברכה וישועה עד בלי די!

(מעייני השבוע)

ופירש רבינו האלשיך הקדוש זצ"ל: "בחוץ לארץ לא נגלה אליו ה', כי אם מלאך האלקים במראות הלילה. ועתה, שנכנס לארץ, רצה הקב"ה להגלות אלו – והנה זה דרכו יתברך, כי הבלתי מחזיק לו טובה על הטובה שייטיב לו, לא יחזור להטיב לו אותה הטבה! ועל כן, על בלתי החזיקו טובה על מה שנראה אליו – לא היה שב ומתראה לו! על כן ציוהו לעשות שם מזבח ולהודות על שנראה אליו, ועל ידי כך נראה אליו שנית!"

זו הדרך להמשיך ולזכות לטובות הבורא: להודות על מה שכבר נתן,

בפרשתנו, גילו לנו רבותינו יסוד חשוב בהנהגתו של הבורא יתברך עימנו. כיצד נוכל לזכות בחסדיו ולהמשיך עלינו שפע טובה!

כשיעקב אבינו הלך לחרן, לן בבית אל וזכה שם למחזה הסולם ולהבטחות נצח. בחרן זכה לייסד את בית ישראל וחזר לארץ הקודש עם השבטים הקדושים ורכוש רב. עתה ביקש להסתופף בצל אביו הקדוש, יצחק אבינו, ולזכות לגילויים עילאיים ומדרגות נשגבות. ויהי דבר ה' אליו לאמר: "קום עלה בית אל, ושב שם, ועשה שם מזבח לאל הנראה אליך בברחך מפני עשיו אחיך".

נצור לשונך

מוסר

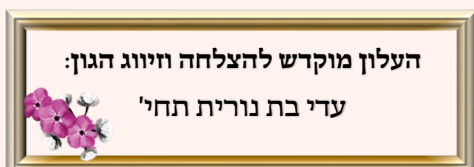
מי ששומר את עצמו מענין קבלת לשון הרע ורכילות, ישארו לו תורתו ומצוותיו בשלמותם, דאי לאו הכי עלול מאוד שיגרע ממנו כמה מאות ואלפים מצוות, והם של ענית 'אמן' ו'אמן' יהא שמה רבא' ולימוד תורה, כידוע הוא שמטבע הלצים ובעלי לשון הרע לספר ענייניהם וסיפוריהם, למי שירצה לשמוע להם, אפילו בבית הכנסת ובבית המדרש בשעה שעוסקים בתורה ובתוך אמירת קדיש וחזרת הש"ץ ובשעת קריאת התורה, אבל מי שנתפרסם ענינו בתוך העיר שלא יאבה לשון הרע ורכילות, ימנעו את עצמם מלספר אפילו לאנשים אחרים אם יראוהו עומד בתוכם, פן יעשה אותם למספרי לשון הרע לפני השומעים, וכל שכן שלא יספרו לו בעצמו.

ודע עוד, דמי שרוצה להיות זהיר בשלמות מעוון קבלת לשון הרע ורכילות, יהיה רגיל תמיד להוכיח לאנשי ביתו ולהציע לפנייהם גודל השכר למי שזהיר בדיבור, ולהיפך גודל העונש, רחמנא לצלן, כדי שלא יפול ע"י סיפוריהם ברשת קבלת לשון הרע ורכילות.

הלכה להתרחק מבעלי לשון הרע

התרחק מחברתם של בעלי לשון הרע! אדם שאתה מכירו כמי שרגיל לדבר לשון-הרע, השתדל תמיד לקצר את שיחותיך עימו. אסור לדור בשכנותם של בעלי לשון-הרע – כמאמר חז"ל: "אוי לרשע אוי לשכנו". אפילו מי שאין בדעתו לקבל את דבריהם ולהאמין להם, חייב להתרחק מחברתם, משום ששמיעת לשון-הרע כשלעצמה גם היא אסורה.

חייב אדם להיזהר גם שלא להתישב בבית הכנסת או בבית המדרש בקרבת בעלי לשון-הרע. מלבד מה שהם מכשילים אותו בדיבור או שמיעת לשון-הרע ומרגילים אותו במידתם הרעה, הם גם יפריעוהו מתפילה ולימוד תורה.

שביבי אור

התורה, חזן בעיני השטן!

ה"חפץ חיים" זצ"ל שאל: כשיעקב נותר לבדו בא ראש כל השטנים, ונאבק עמו עד עלות השחר. ונשאלת השאלה, מדוע לא נלחמה הסטרא אחרא באברהם אבינו, ששיכר הפסלים וקרא בשם ד' ואיחה את העולם כולו, חברו לבוראו. מדוע לא נלחמה ביצחק אבנו ששב וחפר את הבארות של אביו, וגילה שוב את אור האמונה שסתמו הפלישתים. מדוע נטפלה רק ליעקב אבינו. ותרן, שאברהם אבינו היה עמוד החסד, "חסד לאברהם", ויצחק אבינו עמוד היראה, "פחד יצחק". אבל הפחד הגדול של הסטרא אחרא הוא ממידת "אמת ליעקב", אין "אמת" אלא תורה. יעקב אבינו יושב אוהלים, אהלי תורה, ו"לית לך מלה לתברא יצר הרע אלא אוריתא" (זהר ח"א קעא, א), משום כך התנכל לו, אולי בכך יחליש התורה חלילה.

ואנו יודעים כי אדרבה, בהחזיקנו במעוז התורה לא יוכלו לנו. וכמו שאמרו, שלא עמדו פילוסופין בעולם כבלעם בן בעור וכאבנימוס הגרדי. נתכנסו כל עובדי כוכבים אצלו, אמרו לו: תאמר שאנו יכולים להזדווג לאומה זו? אמר: לכו וחזרו על בתי כנסיות, ובתי מדרשות שלהם, ואם מצאתם שם תינוקות מצפצפי בקולן, אין אתם יכולים להזדווג להם. שכך הבטיחם אביהם ואמר להם: "הקול קול יעקב", בזמן שקולו של יעקב מצוי בבתי כנסיות אין "הידים ידי עשו" ואם לאו "הידים ידי עשו" ואתם יכולים להם. (והגדת)

חכמת נשים

אשת הגאון רבי אהרון ליב שטינמן זצ"ל

בני משפחתה מעידים כי מעולם לא הוצרך ראש הישיבה ללכת לחנות או לסידורים אחרים. הכל נטלה עליה הרבנית, העיקר שהרב לא יופרע מלימודו.

בתקופת מגוריהם בכפר סבא, כאשר לא היתה בת משפחה לסייע, וגם כסף לשכור בייביסיטר לא היה – היתה מטלטלת הרבנית עם כל ילדיה לקופת חולים או לקניות, ומעולם לא בקשה מבעלה להישאר ולשמור על הילדים כדי להקל מעליה מסעות מעייפים אלו.

אולם "הבא ליטהר – מסייעין בידו". מענין לציין, כי עזרה מיוחדת נשלחה לה משמים בדמות בחורה שהתאכסנה בביתם שנים מספר, עד שזכתה להקים בית נאמן עם נשואיה לתלמיד חכם מופלג.

גם בעת שהשתתפה בשמחה, דרוכה היתה למחוגי השעון. הוא זה שכיוון את דרכיה, ולא מחויבות חברתית זו או אחרת. וכך, יצאה לא פעם באמצע שמחה לביתה, כיון שידעה כי בשעה היעודה יגיע בעלה הביתה ועליה להגיש לו את ארוחתו! ועל אף שהיה מי שיגיש לו, אף על פי כן התעקשה על כך שלא אחר יגיש לו את ארוחתו אלא היא.

מדי פעם צופה היתה אל אם הדרך לראות מתי מגיע הרב, זאת כדי שתוכל לכוון את חימום הארוחה כך שתהיה מוכנה בדיוק בזמן ולא יצטרך הרב להמתין כלל.

גם בתקופה האחרונה לחייה, לאחר שחלתה וסבלה יסורים קשים – דאגה לכך שהרב לא יופרע חלילה, ושאף אחרים לא יצטערו בגינה. ולכן נצרה את אנחותיה בקרבה, ורק כאשר חשבה כי אין איש שומע – הרשתה לאנחות לבקוע מפיה.

(גדולי ישראל בכיתם)

